

Philippe Van Parijs: 'Dit is nog maar een begin'

Brussel Deze Week en De Standaard, 21 juni 2012

"Geachte burgemeester, zondag 10 juni was een magisch moment", schrijft Philippe Van Parijs. De filosoof en initiatiefnemer van de protestpicknick vraagt Freddy Thielemans nu om de daad te voegen bij de vele woorden en plannen. "Anders heeft de Facebookgeneratie het recht en de plicht om opnieuw zo'n initiatief te nemen."

Geachte burgemeester,

Met ruim tweeduizend zaten we op het Beursplein op zondag 10 juni: vooral jongere, maar ook oudere Brusselaars, Belgen en niet-Belgen, Nederlandstaligen en Franstaligen, met glimlachjes en boterhammen, maar zonder uw toestemming. Het was een magisch moment. Zelfs de Wall Street Journal en Al Jazeera berichtten erover.

U heeft niet gewacht met reageren. Vijf dagen na de picknick besliste u de Anspachlaan in de zomer op zondagmiddag af te sluiten voor het autoverkeer. Veel tegenstand viel er niet te verwachten: de picknick kon op ruime bijval rekenen bij Brusselse mandatarissen van alle kleur en gezindte. De schepenen Christian Ceux (CDH) en Philippe Close (PS), de parlementsleden Marie Nagy (Ecolo), Els Ampe (Open VLD), en Brigitte De Pauw (CD&V), de senator Alain Courtois (MR), staatssecretaris Bruno De Lille (Groen) en minister Pascal Smet (SP.A) hebben allen

hun sympathie betoond.

Dit is een mooie overwinning op het fatalisme. Laten we dit vieren op zondag 24 juni tijdens de eerste Anspachpicknick waarvoor u de toestemming verleent. We hopen dat u van de partij zult zijn. Maar deze overwinning zal zeker niet volstaan om de picknickers tevreden te stemmen. Het gaat om twee procent van de tijd, op tien procent van de centrale lanen, gedurende twee van de twaalf maanden. Iedereen vindt dat een volledige heraanleg van de centrale lanen broodnodig is. U trouwens ook, want u heeft een mobiliteitsplan klaar, zegt u, dat gerealiseerd kan worden vanaf 2014.

Het probleem, en dat weet u zeer goed, is dat de Stad al veel studies heeft besteld en veel plannen heeft gemaakt voor dit deel van de Vijfhoek. Op 26 maart 2004 werd in de pers een masterplan voorgesteld, op basis van studies van Groep Planning, die hiermee al zes jaar eerder was begonnen. Toen, in 2004, konden we lezen: "De grote lanen in het hart van Brussel worden verkeersluw heraangelegd op maat van de flaneur. De drie kilometer lange centrale as tussen het Zuidstation en het Rogierplein krijgt brede voetpaden, bomen en slechts twee rijstroken op het hele traject"; het De Brouckèreplein wordt "een grote publieke ruimte". Meer nog: "De Stad Brussel steunt het plan, het geld is er al. De bouwaanvraag is voor binnenkort. Het werk kan vermoedelijk eind 2005 beginnen." Vandaag wachten we nog steeds.

U antwoordt hierop dat het nieuwe plan beter is. En u hebt gelijk. In tegenstelling tot het plan uit 2004 sluit het nieuwe plan het doorgaande autoverkeer tussen noord en zuid volledig af. Het Beursplein wordt een voetgangerszone. Bravo! Maar u begrijpt dat uw plannen na tien jaar immobilisme niet meteen vertrouwen inboezemen.

Gelukkig kunt u deze zomer de daad bij het woord voegen. Ik zal u enkele suggesties aan de hand doen, met al de bescheidenheid van iemand die niet de zware verantwoordelijkheid van burgemeester draagt of zich zorgen hoeft te maken over de komende verkiezingen.

1. U heeft van bij het begin gezegd dat een autovrije zondagse Anspachlaan met uitzonderingen gepaard kan gaan. De eerste uitzondering komt er al op 1 juli, het begin van de koopjes. Denkt u nu echt dat de koopjesjagers minder plezier beleven aan een brede autovrije laan dan aan smalle trottoirs, autolawaai en vervuilde lucht?
2. U heeft ingestemd met de zondagse zomerse picknicks. Behoudens onverwachte rampen – monsterfiles, massale dronkenschap? – kunt u zonder meer tegen september beslissen om voortaan de voetgangerszone uit te breiden, zowel in de ruimte als in de tijd.
3. Van alle plekken in Brussel is de Zavel bij uitstek het plein waarvan bewoners en bezoekers vinden dat het op een schandalige manier door auto's wordt overspoeld. Moeten we wachten op een Picnic the Squares om de Zavel op zijn beurt autovrij te krijgen?
4. Het lussenplan, zonder doorgaand verkeer op de noord-zuidas, zoals het in uw nieuwe plan staat, is de logica zelf. Het plan moet getest worden. Daar zijn geen nieuwe studies of een dure heraanleg voor nodig. Een paar welgeplaatste betonblokken volstaan. Brusselse kunstenaars kunnen die versieren met zwierige graffiti.

Dit zijn maar enkele suggesties. U heeft er misschien nog betere in petto. Maar als hier niets van in huis komt tussen nu en september, dan heeft de Facebook-

generatie niet alleen het recht, maar ook de plicht om opnieuw een initiatief te nemen, zoals ze dat zo prachtig op 10 juni heeft gedaan. Niet om u op de zenuwen te werken, maar om u te helpen de juiste beslissingen te nemen, wars van egoïsme en kortzichtigheid, ten dienste van het algemeen belang.

De openbare ruimte in de stad radicaal renoveren is veel meer dan 'une idée tout à fait charmante', mijnheer de burgemeester. Het is een absolute noodzaak willen we onze kinderen en kleinkinderen de mogelijkheid geven om een beter leven te hebben dan het onze, ondanks een noodgedwongen lagere consumptie. Het is aan onze stad, de hoofdstad van Europa, om de weg te tonen. Hopelijk tot zondag op de Anspachlaan.

Philippe Van Parijs, inwoner van Brussel